

Týdne modliteb za jednotu křesťanů 18. – 25. ledna

„Jak předstoupím před Hospodina? S čím se mám sklonit před Bohem na výšině? Mohu před něj předstoupit s oběťmi zápalnými, s ročními býčky? Cožpak má Hospodin zalíbení v tisících beranů, v deseti tisících potoků oleje? Což smím dát za svou nevěrnost svého prvorozence, v oběť za svůj hřích plod svého lůna?“ Člověče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem.

Biblické úvahy a modlitby na osm dní

První den: Kráčet v rozhovoru

Gn 11,1-9 Příběh o babylonské věži a dědictví naší rozmanitosti

Ž 34,12-19 „Pojďte... poslyšte.“ Boží výzva k rozhovoru

Sk 2,1-12 Vylití Ducha, dar porozumění

L 24,13-25 Rozhovor se zmrtevýchvstalým Ježíšem na cestě

Komentář

Pokorně chodit se svým Bohem znamená jít v rozhovoru s druhými lidmi i s Pánem a pozorně všemu naslouchat. Letošní Týden modliteb za jednotu křesťanů proto začínáme rozjímáním nad biblickými úryvky, které se zabývají jednou nevyhnutelnou nutností: hovořit mezi sebou. V ekumenickém hnutí má rozhovor zásadní význam, neboť otevírá prostor k tomu, abychom se od sebe navzájem učili, abychom sdíleli to, co máme společné, a poznávali své odlišnosti. Tak se může rozvíjet vzájemné porozumění, které je plodem úsilí o jednotu a vzniká všude tam, kde plníme Boží vůli: otevřeně a upřímně mezi sebou hovořit. Takový rozhovor je základem pro uskutečňování spravedlnosti a vede lidi k laskavosti. Příklady z celého světa ukazují, že právě dialog účinně pomáhá tomu, aby lidé překonali své odloučení vyplývající z chudoby.

Některé možnosti tohoto přístupu a jeho místa v Božím plánu spásy ukazuje také dnešní čtení z Knihy Genesis i událost o Letnicích. Příběh o babylonské věži nejprve dosvědčuje, že tam, kde lidi nerozděluje žádná jazyková bariéra, lze dosáhnout velkolepých věcí. Biblický text však zároveň ukazuje, jak se tato schopnost stává příležitostí k vlastnímu prosazení: důvodem ke stavbě velikého města a věže je snaha „učinit si jméno“. Celý záměr nakonec vede ke zmatení řeči. Od této chvíle musíme podstatu vlastního lidství poznávat v trpělivém naslouchání někomu, kdo je pro nás cizí. Až s vylitím Ducha Svatého o Letnicích a díky moci Kristova zmrtevýchvstání je možné začít si znovu navzájem rozumět navzdory odlišnostem. Nyní jsme vyzváni, abychom se o tento dar řeči a

naslouchání, v jejichž středu stojí Kristus a svoboda, dělili s druhými lidmi. Jsme povoláni, abychom kráčeli v Duchu Svatém.

Učedníci na cestě do Emauz spolu hovořili při společném putování, zároveň byli plni zklamání a zmařené naděje. Můžeme v nich spatřit sami sebe jako členy rozdělených církví, ale také jako členy společnosti, v níž převládají předsudky a strach z odlišnosti. A právě tehdy do rozhovoru vstupuje Ježíš – ne v nadřazené úloze učitele, ale jako ten, který kráčí s učedníky. Touží se zapojit i do našeho rozhovoru a pokud mu odpovíme pozváním, aby zůstal s námi a dále k nám hovořil, můžeme zakusit živé setkání se zmrtvýchvstalým Pánem.

Všichni křesťané vědí, co znamená toto setkání s Ježíšem a s mocí jeho slova, pro něž nám „hoří srdce“. Tato zkušenost se vzkříšením nás vyzývá, abychom prohlubovali své spojení v Kristu. Budeme-li navzdory svým zmatkům pokračovat v rozhovoru s Ježíšem i mezi sebou navzájem, pak budeme také společně kráčet k jednotě.

Modlitba

Pane Ježíši Kriste, s radostí vyznáváme, že v tobě jsme jednotní, a děkujeme ti, že jsi nás pozval, abychom s tebou v lásce vedli dialog. Otevři naše srdce, abychom se mohli ještě dokonaleji připojit k tvé modlitbě, v níž prosíš Otce, aby všichni byli jedno; a když budeme kráčet společně, ať se také přibližujeme k sobě navzájem. Dej nám odvahu, abychom společně vydávali svědectví pravdě a do svého rozhovoru ať zapojujeme také všechny, kdo o jednotu nestojí. Sešli nám svého Ducha, aby nás posiloval a pomáhal nám v našich společenstvích a národech či kdekoliv ve světě vystupovat na obranu důstojnosti a soucitu. Bože, dárce života, veď nás ke spravedlnosti a pokoji. Amen.

Otázky k zamyšlení

- Kde můžeme uskutečňovat opravdový rozhovor také o věcech, jež nás rozdělují?*
- Je cílem našich rozhovorů nějaký vlastní velkolepý záměr, nebo usilujeme o nový život, který dává naději na vzkříšení?*
- S kterými lidmi hovoříme, a s kterými ne? Proč tomu tak je?*

Druhý den: Kráčet s rozlámaným Kristovým tělem

Ez 37,1-14 „Mohou tyto kosti ožít?“

Ž 22,2-9 Vysmívání a urážení Boží služebník volá k Bohu

Žd 13,12-16 Výzva následovat Ježíše „za hradby“

L 22,14-23 Ježíš láme chléb a dává tak sám sebe jako dar, předtím než bude trpět

Komentář

Pokorně chodit se svým Bohem znamená vyslyšet hlas, jenž nás vyzývá, abychom opustili vlastní pohodlí a byli nablízku druhým lidem, zvláště těm, kdo trpí.

„Naše kosti uschly, zanikla naše naděje, jsme ztraceni.“ Ve slovech proroka Ezechiela zaznívá zkušenost mnoha lidí žijících v dnešním světě. V Indii mezi tyto „zlomené lidi“ patří také dalitové a jejich životy jsou výmluvným svědectvím o utrpení – o tom utrpení, které s nimi sdílel i ukřižovaný Ježíš. Společně se zraněnými lidmi všech míst a dob volá k Otci: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“

K této křížové cestě jsou povoláni všichni křesťané. List Židům totiž jasně prohlašuje nejen to, že Ježíšovo utrpení působí spásonosnou mocí pro lidi na okraji, ale také skutečnost, že Kristovi učedníci musejí svého Mistra následovat „za hradby“. Když se setkáváme s těmi, kdo byli vyloučeni na okraj společnosti podobně jako dalitové, a v jejich utrpení nalzáme ukřižovaného Krista, ukazuje se před námi jasný směr, jímž se máme vydat: žít s Kristem znamená být solidární s těmi, kdo jsou na okraji a jejichž rány Ježíš sdílel.

Kristovo tělo, rozlámané na kříži, je „lámáno za vás“. Pašijovému příběhu o Kristově utrpení a smrti předchází vyprávění o poslední večeři: ta se od té doby připomíná při každém slavení eucharistie jako vítězství nad smrtí. Při této křesťanské slavnosti představuje Kristovo rozlámané tělo jeho tělo vzkříšené a oslavené. Kristovo tělo je lámáno, abychom my mohli mít podíl na jeho životě a v něm se stát jedním tělem.

Jako křesťané usilující o jednotu často právě v eucharistii pociťujeme pohoršení naší nesvornosti obzvláště bolestně, neboť ji – alespoň prozatím – nemůžeme slavit společně v plnosti, jak by tomu mělo být. Tato situace nás vyzývá, abychom o to intenzivněji usilovali o prohloubení našeho vzájemného společenství.

Dnešní čtení však mohou nabídnout ještě jiné téma k rozjímání. Budeme-li kráčet s rozlámaným Kristovým tělem, otevírá se před námi možnost, jak eucharistii prožívat společně: mezi „eucharistické úkony“ totiž také patří dělit se o svůj chléb s hladovými a překonávat překážky, které vznikají v důsledku chudoby a nerovnosti. Křesťané jsou povoláni, aby tuto službu vykonávali společně. Papež Benedikt XVI. hovoří o eucharistii v církvi takto: tato svátost není určena jen k tomu, abychom v ni věřili a slavili ji, ale také k tomu, abychom ji žili (Sacramentum caritatis, č. 71). Ve shodě s pravoslavným pojetím „liturgie po liturgii“ se zde tvrdí, že neexistuje „nic skutečně lidského“, co by v eucharistii nenacházelo vzor a plnost života (tamtéž).

Modlitba

Slitovný Bože, tvůj Syn zemřel na kříži, aby svým rozlámaným tělem odstranil naše rozdělení. My ho však na tento kříž stále znovu přibíjíme: lpíme na své nesvornosti a stále se držíme systémů a zvyků, jež stojí v cestě tvé láskyplné péči a narušují tvou spravedlnost vůči všem lidem, kteří nesmí plně užívat dary tvého

stvoření. Sešli nám svého Ducha, aby do nás vdechl život a uzdravil naše zranění. Pak budeme moci společně vydávat svědectví o Kristově spravedlnosti a lásce. Kráčeť s námi vstříc onomu dni, kdy budeme moci sdílet jeden chléb a jeden kalich u společného stolu.

Bože, dárce života, ved' nás ke spravedlnosti a pokoji. Amen.

Otázky k zamyšlení

□ *Ve světle prorocké tradice, podle níž Bůh před bezduchým konáním obřadů upřednostňuje spravedlnost, se musíme ptát: Jak v místě, kde žijeme, slavíme eucharistii, tajemství Kristova rozlámaného těla i nového života?*

□ *Co můžeme jako křesťané společně dělat pro to, abychom tam, kde zakoušíme vnitřní konflikty a vyloučení, vydávali lepší svědectví o své jednotě v Kristu?*

Třetí den: Kráčeť ke svobodě

Ex 1,15-22 Hebrejské porodní báby zachovávají Boží zákon navzdory faraónovu příkazu

Ž 17,1-6 Modlitba, jíž projevuje důvěru člověk otevřený Božímu pohledu

2K 3,17-18 Úžasná svoboda Božích dětí v Kristu

J 4,4-26 Rozhovor s Ježíšem přivádí samaršskou ženu ke svobodnějšímu životu

Komentář

Pokorně chodit se svým Bohem vždy znamená kráčeť ke svobodě, kterou Bůh nabízí všem lidem, a přijmout ji. S tímto vědomím také slavíme skutečnost, že lidé nepřestávají zápasit o svou svobodu ani tam, kde trpí útlakem, předsudky a chudobou. Může se zdát, že odmítnout nelidské podmínky či plnění nespravedlivých příkazů (jako ten, který od faraóna obdržely porodní báby zotročených Hebrejců) je jen bezvýznamný skutek. Právě k takovým činům na obranu svobody však dochází ve všech místních společenstvích a díky tomuto odhodlanému směřování k plnějšímu životu se s evangelní nadějí mohou setkat i všichni lidé, kteří jsou kdekoli ve světě omezováni projevy nerovnosti.

Tato cesta, jež krok za krokem vyvádí z nespravedlivé diskriminace a předsudků ke svobodě, se ukazuje také na příběhu o Ježíšově setkání se samaršskou ženou u studny. Její otázky nejprve směřují k předsudkům, s nimiž se musí potýkat, a prozrazují touhu zbavit se toho, co znesnadňuje její život. Od těchto starostí se pak začne odvíjet její rozhovor s Ježíšem, který s ní mluví jednak proto, že potřebuje pomoc (má žízeň), a také proto, aby odkryl společenské předsudky, jež z požadované pomoci činí problém. Kousek po kousku se tak před samaršskou ženou, která ve světle Ježíšových slov nahlíží realitu svého života v širších souvislostech, otevírá perspektiva svobodnějšího života. V závěru se pak rozhovor vrací od osobních otázek k počátečnímu problému, který vytváří rozdělení mezi dvěma skupinami lidí, a ukazuje se, že problém, kde se klanět

Bohu, je nyní překonán. Důležité je, abychom Boha uctívali „v Duchu a v pravdě“, pak se můžeme skutečně osvobodit od všeho, co nám brání žít naplno a ve společenství.

Povolání ke svobodě v Kristu je zároveň povoláním k hlubšímu společenství. To, co nás rozděluje, ať už jako křesťany toužící po větší jednotě, či jako lidi znesvářené na základě odlišných tradic a nespravedlnosti, z nás činí zajatce a vede nás ke skrývání se před druhými. Naši svobodu v Kristu charakterizuje nový život v Duchu, který nám umožňuje, abychom společně stáli s „odhalenou tváří“ před Boží slávou. Ve světle této slávy pak můžeme pravdivěji vidět druhého člověka, být proměňováni ke Kristově obrazu a růst k plnější jednotě křesťanů.

Modlitba

Bože, dárce svobody, děkujeme ti za vytrvalost, naději a víru všech, kdo bojují za svobodu a důstojnost. Víme, že povyšuješ ponížené a osvobozuješ vězněné. Tvůj Syn Ježíš kráčí s námi, aby nám ukázal cestu ke skutečné svobodě. Dej, ať si dovedeme vážít toho, co nám daroval, a posiluj nás, abychom dokázali překonávat vše, co nás zotročuje. Sešli nám svého Ducha, aby nás osvobodil pravdou a my jsme společně mohli hlásat světu tvou lásku.

Bože, dárce života, ved' nás ke spravedlnosti a pokoji. Amen.

Otázky k zamyšlení

Stává se i v našich křesťanských společenstvích, že nám předsudky a soudy tohoto světa –rozdíly kasty, věku, pohlaví, rasy či vzdělání – brání poznávat druhého člověka ve světle Boží slávy?

Které malé a praktické kroky můžeme jako křesťané společně podniknout, aby byly naše církve i celá společnost uvedeny do slávy Božích dětí (srov. Řím 8,21)?

Čtvrtý den: Kráčet jako děti země

Lv 25,8-17 Země má sloužit společnému dobru, ne osobnímu zisku

Ž 65,6-14 Úrodné vylití Boží milosti na zemi

Ř 8,18-25 Touha celého tvorstva po spáse

J 9,1-11 Ježíš uzdravuje slinou a blátem

Komentář

Máme-li pokorně chodit se svým Bohem, musíme si být neustále vědomi toho, že jsme součástí stvoření a příjemci Božích darů. V dnešním světě stoupá povědomí o tom, že se pro nás musí stát prioritou snaha o lepší porozumění našemu vlastnímu místu v rámci stvoření. Zvláště křesťané jsou si stále intenzivněji vědomi toho, že součástí života, při němž „pokorně chodí se svým Bohem“ –

Stvořitelem, je i zájem o ekologické otázky. Všechno, co máme, jsme totiž dostali od Boha prostřednictvím jeho stvoření, není to tedy naše a nemůžeme s tím nakládat podle své libovůle. Křesťané jsou proto vyzýváni, aby období od 1. září do 4. října prožívali každý rok jako „čas pro stvoření“, jak se to děje už v mnoha církvích. V roce 1989 totiž ekumenický patriarcha Dimitrios I. vyhlásil 1. září Dnem modliteb za životní prostředí a liturgický rok pravoslavné církve začíná právě v tento den připomínkou stvoření světa. 4. října zase mnohé církve západní tradice oslavují sv. Františka z Assisi, od nějž pochází „Píseň tvorstva“. Počátek a konec „času pro stvoření“ tak spojuje péče o svět, jak si ji připomíná východní i západní křesťanská tradice.

Dějiny křesťanství jsou dějinami spásy pro celé tvorstvo, dějinami stvoření. Víra, že v Ježíši Kristu se Bůh v konkrétním místě a čase stal člověkem, je pro všechny křesťany ústředním bodem. Právě ze společné víry ve vtělení vyplývá také hluboké přesvědčení o významu celého stvoření – těla, potravy, země, vody a všeho, co lidi na této planetě drží při životě. Také Ježíš je naplno součástí tohoto světa. Vyprávění o tom, jak uzdravuje pomocí svých slin a bláta, může někoho pohoršit. Je však v naprostém souladu se skutečností, že celý stvořený svět má účast na cestě, po níž nás Bůh vede k novému životu.

Práci s půdou se ve světě často věnují ti nejchudší lidé, kteří mnohdy nemají na plodech své námahy žádný podíl, podobně jako dalitové. Tyto skupiny lidí přitom praktikují zdravé a udržitelné formy péče o zemi a ve způsobu jejich práce se projevuje praktická moudrost.

Péče o zemi v sobě zahrnuje také základní otázky, jakým způsobem života v rámci stvoření lze pro všechny zajistit skutečně lidské podmínky. Ke společnému úsilí motivuje křesťany skutečnost, že země – její obdělávání i vlastnictví – tak často vytváří základ pro ekonomickou nerovnost a lidé jsou na ní nuceni pracovat v ponižujících podmínkách. O nebezpečích spojených s vykořisťováním země hovoří v souvislosti se smlouvou také pokyny Knihy Leviticus ohledně milostivého léta: země i její plody nejsou lidem dány proto, aby se staly příležitostí k „poškození svého bližního“, ale obdělávání země má sloužit dobru všech. Tato myšlenka není jen čistě „náboženská“, ale reálně se dotýká ekonomických a obchodních postupů, které souvisejí se správou, koupí a prodejem půdy.

Modlitba

Bože, dárce života, děkujeme ti za zemi i za ty, kdo o ni pečují a starají se, aby vydávala své plody. Sešli nám svého životodárného Ducha, aby nám pomáhal pochopit, že i my jsme součástí sítě vztahů v celém stvoření. Uč nás, ať si vážíme země a dokážeme naslouchat úpění celého tvorstva. Kéž společně kráčíme v Kristových šlépějích, uzdravujeme rány způsobené zemi a pečujeme o spravedlivé rozdělení toho, co z ní pochází.

Bože, dárce života, veď nás ke spravedlnosti a pokoji. Amen.

Otázky k zamyšlení

□ Dnešní čtení vyzývají křesťany, aby se spojili v intenzivním úsilí o dobro celé země. Ve které oblasti života dokážeme jako křesťané společně jednat v duchu milostivého léta?

□ V kterých oblastech života našich křesťanských společenství se stáváme spoluviníky při vykořisťování a poškozování země? Jak se můžeme společně učit větší úctě vůči Božímu stvoření a tuto úctu také předávat dál?

Pátý den: Kráčet jako Ježíšovi přátelé

Pís 1,5-8 Láska a milý

Ž 139,1-6 „Ty mě zkoumáš a znáš“

3J 2-8 Pohostinnost vůči přátelům v Kristu

J 15,12-17 „Nazval jsem vás přáteli“

Komentář

Pokorně chodit se svým Bohem neznamená jít sám. Znamená to kráčet s těmi, kdo jsou pro nás živými znameními Boží přítomnosti, se svými přáteli. „Nazval jsem vás přáteli,“ prohlašuje Ježíš v Janově evangeliu. Ve svobodě lásky můžeme vyhledávat nové přátele a sami být vyhledáváni za přátele. „Ne vy jste vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás,“ říká Ježíš nám všem. Jeho přátelství ke každému z nás proměňuje a přesahuje naše vztahy v rodině i ve společnosti a promlouvá o hluboké a trvalé Boží lásce k nám všem.

Biblická milostná poezie, Píseň písní, byla vykládána mnoha způsoby, například jako popis Boží lásky k Izraeli nebo Kristovy lásky k církvi. V každém případě však jde o svědectví vášnivé lásky mezi dvěma zamilovanými a tato láska nabourává i překážky vnucené společností. Když se milá vyznává: „Černá jsem, a přece půvabná,“ dodává vzápětí slova: „Nehleďte na mne, že jsem až dočerna opálená.“ Její milý se však na ni přesto zahledí a volí lásku, podobně jako to učinil Bůh v Kristu.

Co žádá Hospodin od těch, kdo jsou povoláni, aby kráčeli s Ježíšem a jeho přáteli? V Indii jsou církve vyzývány, aby přijali dality jako rovnocenné přátele svého společného přítele. Tato výzva je dalším způsobem, jak lze chápat jednotu mezi křesťany, za niž se v tomto týdnu modlíme. Křesťané celého světa jsou povoláni, aby byli přáteli všech lidí, kteří bojují proti diskriminaci a nespravedlnosti. Směřovat k jednotě křesťanů znamená pokorně chodit se svým Bohem společně s Ježíšovými přáteli a jako jeho přátelé.

Modlitba

Ježíši, tys nám od první chvíle naší existence nabídl své přátelství. Tvá láska zahrnuje všechny lidi, zvláště ty, kdo jsou vytlačováni na okraj či odmítáni kvůli lidským pojmům kasty, rasy či barvy pleti. Dej, ať jsme naplněni důvěrou a

přesvědčením o své důstojnosti, kterou máme v tobě, a tak můžeme kráčet v solidaritě vstříc druhým lidem a přijmout každého člověka v Duchu Svatém jako dítě Boží.

Bože, dárce života, ved' nás ke spravedlnosti a pokoji. Amen.

Otázky k zamyšlení

- Se kterými osobami z našeho společenství máme uzavřít přátelství, jak nás vybízí Kristus?*
- Co Ježíšovým přátelům brání, aby se přátelili i mezi sebou navzájem?*
- K čemu vyzývá skutečnost, že jsme všichni přáteli téhož Ježíše, naše znesvářené církve?*

Šestý den: Překračovat hranice

Rt 4,13-18 Potomstvo Rúta a Bóaza

Ž 113 Bůh, jenž pomáhá potřebným

Ef 2,13-16 Kristus zbořil zeď, která nás rozděluje

Mt 15,21-28 Ježíš a kananejská žena

Komentář

Pokorně kráčet se svým Bohem znamená překračovat hranice, jež děti Boží rozdělují a poškozují. Křesťané v Indii jsou si vědomi těchto překážek. S destruktivním rozdělením mezi křesťany ze židovství a z pohanství se v prvokřesťanském společenství potýkal také apoštol Pavel. Před touto hranicí i před každým rozdělením proto prohlašuje, že v Kristu „je náš mír, on dvojnásobně spojil v jedno, když zbořil zeď, která rozděluje a působí svár“. A na jiném místě píše: „Neboť vy všichni, kteří jste byli pokřtěni v Krista, také jste Krista oblékli. Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši“ (Ga 3,27-29). V Kristu byly překonány všechny překážky starověkého světa i toho, který přišel po něm, neboť Kristus dal na kříži vzniknout novému lidstvu.

Ve světě, kde lze bariéry mezi náboženstvími překonávat často jen s obtížemi, nám křesťané jako nepatrná menšina uvnitř nábožensky rozmanitého indického prostředí připomínají význam mezináboženského dialogu a spolupráce.

V příběhu o kananejské ženě, která Ježíše prosí o uzdravení své dcery, zaznamenává Matoušovo evangelium obtíže, s nimiž se Ježíš – a také jeho učedníci – museli potýkat, aby překonali rozdíly mezi náboženstvími, kulturami a pohlavími. Jak instinktivní snahu učedníků odehnat žadatelku pryč, tak také Ježíšovo váhání nakonec převáží ženina víra a skutečnost, že potřebuje pomoci. Počínaje touto chvílí Ježíš i jeho učedníci překonávají všechny překážky vytvořené lidmi a hranice starověkého světa.

Podobný příběh však skrývají už hebrejská Písma. Kniha Rút, popisující příběh moábské ženy z jiného prostředí a jiné víry, končí rodokmenem potomstva, jež Rút zplodila s Izraelitou Bóazem. Jejich syn Obéd se stal otcem Jišaje a ten pak otcem Davida. Rodokmen proslulého izraelského krále je tedy důkazem, že překonávání hranic mezi odlišnými náboženstvími a kulturami vede k naplnění Boží vůle. Chceme-li pokorně chodit se svým Bohem, vyžaduje to dnes od nás, abychom překonávali překážky, které křesťany oddělují od sebe navzájem i od věřících jiných náboženství. Směřovat k jednotě křesťanů znamená pokorně chodit se svým Bohem a překračovat přitom hranice, které nás navzájem rozdělují.

Modlitba

Otče, odpusť nám, že dovolíme své chamtivosti, předsudkům a přezíravosti, aby mezi námi vytvářely překážky a rozdělovaly nás v rámci jednotlivých církví, mezi nimi navzájem, mezi námi a věřícími jiných náboženství i těmi, které považujeme za méně důležité. Kéž nám tvůj Duch dodá odvahu, abychom tyto hranice překonávali a strhávali zdi, které nás od sebe navzájem oddělují, a abychom kráčeli společně s Kristem a nesli celému světu poselství o Kristově lásce a jednotě.

Bože, dárce života, ved' nás ke spravedlnosti a pokoji. Amen.

Otázky k zamyšlení

- Jaké překážky rozdělují křesťany v naší společnosti navzájem mezi sebou?*
- Jaké překážky rozdělují křesťany v naší společnosti od věřících jiných náboženství?*
- Jak se liší a v čem se podobá snaha překračovat hranice, jež oddělují křesťany navzájem mezi sebou, a hranice, jež oddělují křesťany a věřící jiných náboženství?*

Sedmý den: Kráčet v solidaritě

Nu 27,1-11 Dědické právo dcer

Ž 15 Kdo smí přebývat v Božím stánku?

Sk 2,43-47 Učedníci měli všechno společné

L 10,25-37 Milosrdný Samařan

Komentář

Pokorně kráčet se svým Bohem znamená kráčet v solidaritě se všemi, kdo bojují za spravedlnost a pokoj. To ovšem každého, kdo se v tomto týdnu modlí za jednotu křesťanů, staví před nevyhnutelnou otázku: O jakou jednotu usilujeme? Komise pro víru a řád, jejímiž členy jsou zástupci Světové rady církví i katolické církve, ji chápe jako „viditelné sjednocení v téže víře a v eucharistickém společenství“. Ekumenické hnutí usiluje o to, aby překonalo historické i

současné překážky, které rozdělují křesťany. Činí tak v zájmu obnovení viditelné jednoty, v níž povaha a poslání církve stojí ve službě lidstvu a úsilí o překonání všeho, co porušuje důstojnost lidí a vytváří rozdělení. Komise také ve svém nedávném dokumentu prohlašuje: „Církev je povolána a zmocněna k tomu, aby měla podíl na utrpení všech lidí, přimlouvala se za chudé, potřebné a utlačované a pečovala o ně. To zároveň vyžaduje, aby odhalovala nespravedlivé struktury, podrobovala je důkladné kritice a usilovala o jejich změnu... Toto věrné svědectví může od křesťanů také vyžadovat, aby sami trpěli pro evangelium. Církev je povolána, aby uzdravovala a napravovala poškozené vztahy mezi lidmi a stala se Božím nástrojem, sloužícím k usmíření všeho, co vyvolává rozdělení a nenávist“ (Povaha a poslání církve, č. 40).

Církev v Indii mohou nabídnout řadu příkladů podobných skutků vedoucích k uzdravení a usmíření. Až donedávna například křesťanské zákony v otázkách dědictví znevýhodňovaly dcery. Církev však podpořila snahy o změnu tohoto zastaralého opatření a na obranu žen použila také příběh o Selofchadových dcerách, kdy se Mojžíš dotazuje Hospodina na to, zda je jejich nárok oprávněný. Podobná biblická svědectví povzbudila k úsilí o spravedlnost také dalitské křesťany.

Biblický obraz církve, která prokazuje solidaritu s utlačovanými, se nabízí například v Ježíšově podobenství o milosrdném Samařanu. Podobně jako dalitové patří i Samařan k opovrhované a vyvržené skupině. Právě on se však v příběhu ujme muže ležícího u cesty a svým konkrétním projevem solidarity tak hlásá naději a útěchu evangelia. Směřovat k jednotě křesťanů znamená pokorně chodit se svým Bohem v solidaritě se všemi, kdo touží po spravedlnosti a lásce.

Modlitba

Trojediný Bože, tvé bytí je pro nás jedinečným příkladem života ve vzájemné závislosti jedné osoby na druhé, příkladem láskyplných vztahů a solidarity. Sjednot' nás, abychom i my dokázali takto žít, a dej, ať dokážeme čerpat z naděje lidí, kteří na celém světě bojují o obranu života. Kéž nás jejich vytrvalost podněcuje, abychom dokázali překonat vlastní neshody, žili ve vzájemné a posvátné shodě a společně kráčeli v solidaritě.

Bože, dárce života, ved' nás ke spravedlnosti a pokoji. Amen.

Otázky k zamyšlení

- Komu v našem křesťanském společenství je od ostatních zapotřebí projevu solidarity?*
- Které církve vůči nám projevují nebo projevily solidaritu?*
- Jak by plnější a viditelná jednota křesťanů mohla posílit solidaritu církve s těmi, kdo v našem okolí čekají na spravedlnost a dobrosrdečnost?*

Osmý den: Kráčet v oslavě

Abk 3,17-19 Jásot i v době nouze

Ž 100 Celá země chválí Boha

Fp 4,4-9 „Radujte se v Pánu vždycky“

L 1,46-55 Mariin chvalo zpěv

Komentář

Pokorně kráčet se svým Bohem znamená kráčet v oslavě. Návštěvníci Indie bývají pohnuti obtížemi, jimž jsou zde vystaveni dalitové, i boji, které musí svádět, ale také nadějí a slavnostním duchem, které mezi nimi panují.

Na půdě poblíž železnice u indického Bengalúru stával slum. Obývali ho převážně dalitové a další příslušníci nejnižších tříd, často dělníci původem z Tamilnádu, kteří sem přišli budovat železnici ještě v době před nezávislostí Indie. Když těmto lidem začala na počátku 80. let železniční společnost hrozit vystěhováním, celé společenství se – pod vedením žen – pustilo do práce, našlo novou zemi a postavilo na ní bydlení pro téměř tisíc obyvatel. Do nových domů, které si sami zaplatili, se dalitové i další přestěhovali v roce 2011. Je to jen jeden příklad z mnoha, které svědčí o boji proti nespravedlnosti a vítězství skrze naději, která se tak stala důvodem k oslavě.

Naděje a oslava se společně objevují také v biblických čteních pro dnešní den. Prorok Abakuk se raduje v Pánu navzdory suchu a neúrodě. Toto svědectví, že Pán je svému lidu vždy nablízku v jeho těžkostech, je oslavou naděje. Panna Maria putovala ke své příbuzné Alžbětě, aby se s ní radovala z jejího požehnaného stavu, a zazpívala zde své Magnificat jako píseň naděje ještě předtím, než sama porodila. A k oslavě povzbuzuje také apoštol Pavel, když z vězení píše křesťanům ve Filipech: „Radujte se v Pánu vždycky!“ Oslava je v Bibli vždy spojena s nadějí v Boží věrnost.

Podobně i k oslavným prvkům dalitské kultury patří svědectví o evangeliu víry a naděje, jež se rodí ze zkušenosti neúnavného boje o přežití a důstojnost. Když se v tomto týdnu modlíme za jednotu křesťanů, inspirujeme se zvláště kulturou slavení u indických dalitů a společně s nimi slavíme vytrvalost, s jakou zůstávají věrni své křesťanské identitě navzdory obtížím, jež jejich život přináší. Stejně tak se i my s nadějí scházíme k oslavě jednoty křesťanů, o niž je třeba nejprve usilovat. Základem tohoto slavení je naděje, že Kristova modlitba, abychom všichni byli jedno, se vyplní v čase, který určí Bůh, a prostředky, které on zvolí. Naše oslava vyrůstá z vděčnosti za to, že jednota je darem pocházejícím od Boha, a z vědomí, že jako Ježíšovi přátelé už jsme dosáhli jistého stupně jednoty, vyjádřeného týměž křtem. Jejím základem je přesvědčení, že Bůh každého z nás povolal, abychom o tuto jednotu usilovali, že on všechno naše úsilí použije a že v něj můžeme vložit všechnu svou důvěru, jak nás o tom ujišťuje i apoštol Pavel, když říká: „V každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu.“

Směřovat k jednotě křesťanů znamená pokorně chodit se svým Bohem v oslavě, modlitbě a naději.

Modlitba

Milosrdný Bože, kéž tvůj Svatý Duch naplní naše společenství radostí a duchem oslavy, abychom se těšili z toho stupně jednoty, kterého jsme už dosáhli, a horlivě usilovali o úplnou a viditelnou jednotu. Radujeme se z víry a naděje lidí, kteří se postavili proti tomu, aby druzí pošlapávali jejich důstojnost, a spatřujeme v tom působení tvé milosti i příslib svobody. Dej, ať se s nimi dokážeme radovat a učíme se z jejich věrné vytrvalosti. Oživ naši naději a posiluj naše odhodlání kráčet společně v Kristově jménu a jeho lásce, pozvedat hlas k tvé chvále a společně se ti klanět.

Bože, dárce života, veď nás ke spravedlnosti a pokoji. Amen.

Otázky k zamyšlení

Jaké boje o spravedlnost se vedou v našem společenství? Co je pro nás v této situaci důvodem k oslavě?

Jaké boje o jednotu křesťanů se vedou v našem společenství? Co je pro nás v této situaci důvodem k oslavě?